

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1978

Vyhlásené: 30.10.1978 Časová verzia predpisu účinná od: 01.03.1981 do: 31.01.1987

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

127

VYHLÁŠKA

Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky

zo 16. októbra 1978

o školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť

Ministerstvo školstva Slovenskej socialistickej republiky po prerokovaní s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky a s Ministerstvom práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 23 ods. 4 a § 25 ods. 2 zákona č. 63/1978 Zb. o opatreniach v sústave základných a stredných škôl a podľa § 14 ods. 2 písm. a) a § 22 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve:

§ 1

Základné ustanovenie

Táto vyhláška upravuje druhy, typy a názvy škôl pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť¹⁾ (ďalej len „školy“), podmienky pre ich zriaďovanie a zrušovanie, podrobnosti o organizácii niektorých škôl a podmienky pre zaradovanie žiakov do týchto škôl.

§ 2

Druhy a typy škôl

(1) Pre mentálne postihnutých žiakov sa zriaďuje osobitná škola, pomocná škola a osobitné odborné učilište.

(2) Pre sluchovo postihnutých žiakov sa zriaďuje základná škola pre nedoslýchavých, základná škola pre žiakov so zvyškami sluchu, základná škola pre nepočujúcich, odborné učilište pre sluchovo postihnutú mládež, stredné odborné učilište pre sluchovo postihnutú mládež, gymnázium pre sluchovo postihnutú mládež a stredná priemyselná škola odevná pre sluchovo postihnutú mládež.

(3) Pre žiakov s chybami reči sa zriaďuje základná škola pre chybné hovoriacich a základná škola pre nehovoriacich.

(4) Pre zrakovo postihnutých žiakov sa zriaďuje základná škola pre slabozrakých, základná škola pre žiakov so zvyškami zraku, základná škola pre nevidiacich, odborné učilište pre zrakovo postihnutú mládež, stredné odborné učilište pre zrakovo postihnutú mládež, gymnázium pre zrakovo postihnutú mládež, konzervatórium pre zrakovo postihnutú mládež, odborná ladičská škola pre zrakovo postihnutú mládež, ekonomická škola pre zrakovo postihnutú mládež, stredná ekonomická škola pre zrakovo postihnutú mládež a štúdium odboru masér pre zrakovo postihnutú mládež pri strednej zdravotníckej škole.

(5) Pre telesne postihnutých žiakov sa zriaďuje základná škola pre telesne postihnutých, odborné učilište pre telesne postihnutú mládež, stredné odborné učilište pre telesne postihnutú mládež, gymnázium pre telesne postihnutú mládež a stredná ekonomická škola pre telesne postihnutú mládež.

(6) Pre chorých alebo zdravotne oslabených žiakov sa zriaďuje základná škola pri nemocnici, základná škola pri detskej liečebni, základná škola pri detskej kúpeľnej liečebni a základná škola pri detskej ozdravovni (ďalej len „základná škola pri zdravotníckych zariadeniach“).

(7) Pre chorých alebo zdravotne oslabených a mentálne postihnutých žiakov zriaďuje sa osobitná škola pri nemocnici, osobitná škola pri detskej liečebni, osobitná škola pri detskej kúpeľnej liečebni a osobitná škola pri detskej ozdravovni (ďalej len „osobitná škola pri zdravotníckych zariadeniach“).

(8) Pre fažko vychovateľných žiakov sa pri detskom výchovnom ústave a detskom diagnostickom ústave zriaďuje základná škola, pri výchovnom ústave pre mládež odborné učilište.

(9) Pre fažko vychovateľných žiakov, ktorí sú mentálne postihnutí, sa pri detskom výchovnom ústave a detskom diagnostickom ústave zriaďuje osobitná škola, pri výchovnom ústave pre mládež osobitné odborné učilište.

(10) Pre zmyslovo postihnutých žiakov, telesne postihnutých, pre žiakov s chybami reči, ktorí sú tiež mentálne postihnutí, sa zriaďujú školy pre žiakov s viacerými chybami, a to: osobitná škola pre nedoslýchavých, osobitná škola pre žiakov so zvyškami sluchu, osobitná škola pre nepočujúcich, osobitné odborné učilište pre sluchovo postihnutú mládež, osobitná škola pre chybne hovoriacich, osobitná škola pre nehovoriacich, osobitná škola pre slabozrakých, osobitná škola pre žiakov so zvyškami zraku, osobitná škola pre nevidiacich, osobitné odborné učilište pre zrakovu postihnutú mládež, osobitná škola pre telesne postihnutých a osobitné odborné učilište pre telesne postihnutú mládež.

§ 3

Názvy škôl

(1) Názov školy sa skladá z označenia stupňa, druhu alebo typu školy (§ 2) s uvedením sídla školy, napr. „Základná škola pre slabozrakých v . . . . ., okres . . . . .“.

(2) Názov školy pre žiakov maďarskej (ukrajinskej) národnosti sa tvorí z názvu určeného pre určitý stupeň, druh alebo typ školy a k nemu sa pripojí označenie o vyučovacom jazyku, napr. „Osobitná škola s vyučovacím jazykom maďarským v . . . . ., okres . . . . .“. Cudzojazyčný preklad názvu sa uvedie na druhom mieste.

§ 4

Zriaďovanie a zrušovanie škôl

(1) Školy sa zriaďujú pri najmenšom počte desať žiakov.

(2) Školy sa zrušia, keď sa zníži počet žiakov pod počet uvedený v odseku 1. So súhlasom národného výboru, ktorý školu odborne vedie, sa môže škola ponechať v prevádzke i pri nižšom počte žiakov; pritom sa prihliada na sieť škôl určenú Ministerstvom školstva Slovenskej socialistickej republiky.²⁾

§ 5**Organizácia niektorých škôl**

(1) Krajský národný výbor³⁾ môže najneskoršie do začiatku školského roku 1983/84 zriaďovať stredné odborné učilištia, odborné učilištia a osobitné odborné učilištia pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, ktoré poskytujú iba teoretickú prípravu a mimoškolskú a mimopracovnú výchovu. Praktickú prípravu, prípadne odborný výcvik poskytuje organizácia, pre ktorú sa mládež pripravuje.⁴⁾

(2) Na konzervatóriu pre zrakovo postihnutú mládež sa môže zriadiť prípravná trieda pre žiakov, ktorí pri prijímacej skúške preukázali hudobné vlohy a schopnosti, ale nedosiahli v hre na nástroj potrebný stupeň technickej vyspelosti. Trieda sa zriadi pri najmenšom počte troch žiakov.

(3) Jednotlivé stupne, druhy a typy škôl môže riadiť jeden riaditeľ.

§ 6**Školská družina a školský klub**

(1) Školskú družinu a školský klub (ďalej len „družina a klub“) možno zriadiť, keď sa prihlási aspoň desať žiakov na pravidelnú dochádzku.

(2) Družina a klub sa zrušia, ak klesne počet pravidelne dochádzajúcich žiakov pod desať.

§ 7**Internátna starostlivosť**

(1) Internát poskytuje žiakom v čase mimo vyučovania výchovnú starostlivosť, rehabilitáciu, ubytovanie a stravovanie. Na čiastočnú úhradu nákladov spojených s pobytom detí prispievajú rodičia alebo iné osoby, ktoré majú voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť (ďalej len „zákonní zástupcovia“), podľa osobitných predpisov.⁵⁾

(2) Internát zabezpečuje výchovu mimo vyučovania a prípravu na vyučovanie aj žiakom, ktorí sú v celodennej starostlivosti školy.

(3) Podrobnosti o organizácii výchovnovzdelávacej práce v internáte a z toho vyplývajúce práva a povinnosti žiakov a ich zákonných zástupcov určuje vnútorný poriadok internátnej školy schválený národným výborom, ktorý školu odborne vedie.

(4) Žiakom s nariadenou ústavnou výchovou zabezpečia internátne školy výchovnú starostlivosť, ubytovanie a hmotnú starostlivosť aj v čase školských prázdnin. Týmto žiakom poskytuje škola výchovnú starostlivosť až do skončenia ich prípravy na povolanie. Ak nemajú títo žiaci rodičov a vlastný príjem, poskytuje im internátna škola aj vreckové podľa osobitných predpisov.⁶⁾

Zaraďovanie žiakov vyžadujúcich osobitnú starostlivosť do základných škôl pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, osobitných škôl a pomocných škôl**§ 8**

(1) O zaraďovaní žiakov do základných škôl pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, osobitných škôl a pomocných škôl (s výnimkou žiakov základných škôl pri zdravotníckych zariadeniach a žiakov základných škôl pre ťažko vychovateľných žiakov) rozhoduje okresný národný výbor príslušný podľa miesta bydliska žiaka.⁷⁾

(2) Podnet na konanie o zaradenie môže okresnému národnému výboru podávať škola, do ktorej žiak dochádza, pedagogicko-psychologická poradňa, zdravotnícke zariadenie, zákonní zástupcovia žiaka, orgány starostlivosti o dieťa a iné spoločenské inštitúcie.

(3) Okresný národný výbor zabezpečí komplexné vyšetrenie žiaka, ktorý bol navrhnutý na zaradenie do školy.

(4) Žiak zaradený do školy je povinný do tejto školy dochádzať. Výnimku možno urobiť, keď žiaka nemožno po rozhodnutí národného výboru umiestniť do školy pre nedostatok miesta. V takom prípade žiak dochádza dočasne do základnej školy príslušnej podľa miesta jeho bydliska.

§ 9

(1) Do osobitnej školy sa zaraďujú žiaci s takými rozumovými nedostatkami, pre ktoré sa nemôžu s úspechom vzdelávať na ostatných školách. Do pomocnej školy sa zaraďujú žiaci s takými rozumovými nedostatkami, pre ktoré sa nemôžu vzdelávať ani na osobitnej škole, ale sú ešte vzdelávateľní.

(2) Do základnej školy pre sluchovo postihnutých žiakov sa zaraďujú žiaci s takými chybami sluchu, pre ktoré sa nemôžu ani pri využití bežných elektroakustických pomôcok s úspechom vzdelávať na základnej škole.

(3) Do základnej školy pre zrakovo postihnutých žiakov sa zaraďujú žiaci s takými chybami zraku, pre ktoré sa nemôžu ani pri využití bežných optických pomôcok s úspechom vzdelávať na základnej škole.

(4) Do základnej školy pre žiakov s chybami reči sa zaraďujú žiaci s takými poruchami reči, pri ktorých nemožno dosiahnuť odstránenie poruchy liečebno-preventívnou starostlivosťou, vrátane rehabilitačnej starostlivosti.

(5) Do základnej školy pre telesne postihnutých žiakov sa zaraďujú žiaci s takým telesným postihnutím, pre ktoré sa nemôžu s úspechom vzdelávať na základnej škole.

(6) Do osobitných škôl pre sluchovo postihnutých žiakov, pre žiakov s chybami reči, pre zrakovo postihnutých žiakov alebo pre telesne postihnutých žiakov sa zaraďujú žiaci s príslušným postihnutím a takými rozumovými nedostatkami, pre ktoré sa nemôžu s úspechom vzdelávať na ostatných školách.

(7) Žiaci s viacerými chybami, ktorí nie sú mentálne postihnutí, sa zaraďujú do niektorej školy uvedenej v § 2 ods. 1 až 6 s prihliadnutím na dominantnú chybu.

§ 10

Preradovanie žiakov

(1) O žiakovi, ktorý bol zaradený do školy, podá riaditeľ školy v prípade potreby najneskoršie do piatich mesiacov odo dňa prijatia okresnému národnému výboru, ktorý rozhodol o zaradení, podnet na jeho preradenie na inú školu; rovnako postupuje, keď sa počas dochádzky žiaka do školy jeho postihnutie podstatne zmenilo.

(2) Podnet podľa odseku 1 podá riaditeľ školy po vyjadrení odborného lekára a po prerokovaní v pedagogickej rade školy.

(3) O podnete na preradenie žiaka na inú školu rozhodne okresný národný výbor, ktorý rozhodol o jeho zaradení do školy.

(4) Žiak, ktorý bol zaradený do základnej školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť po predchádzajúcej dochádzke do základnej školy, môže byť po prerokovaní v pedagogickej rade školy zaradený na základnej škole pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť do vyššieho ročníka, než v ktorom plnil povinnú školskú dochádzku na základnej škole, keď to umožňuje jeho vek, rok školskej dochádzky a znalosti učiva, ktoré zodpovedajú ročníku, do ktorého má byť zaradený.

(5) Ak počas školskej dochádzky do základnej školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť nastane podstatná zmena v postihnutí žiaka, žiak sa preradí na základnú školu príslušnú podľa miesta jeho bydliska alebo na iný druh alebo typ školy.

(6) Žiaci s predĺženou povinnou školskou dochádzkou⁸⁾ pokračujú na základnej škole príslušnej podľa miesta ich bydliska alebo na škole, na ktorej sa povinná školská dochádzka žiakom nepredĺžila, v nižšom ročníku, než v ktorom by plnili povinnú školskú dochádzku na škole, z ktorej sa preradili. Pri preradení žiakov s predĺženou povinnou školskou dochádzkou na školu, na ktorej bola žiakom povinná školská dochádzka tiež predĺžená, pokračujú žiaci v rovnakom ročníku.

§ 11

Povinná školská dochádzka

Žiakom zaradeným do škôl sa do povinnej školskej dochádzky započítava povinná školská dochádzka, ktorú plnili na ostatných základných školách.

§ 12

Stredné školy

(1) Do stredných škôl pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť sa prijímajú uchádzači podľa predpisov platných pre ostatné stredné školy.

(2) Doba štúdia potrebná na získanie stredného vzdelania alebo úplného stredného vzdelania sa na ekonomickej škole pre zrakovo postihnutú mládež predlžuje na tri roky, na strednej ekonomickej škole pre zrakovo postihnutú mládež na päť rokov, na odbornej ladičskej škole pre zrakovo postihnutú mládež na štyri roky, na konzervatóriu pre zrakovo postihnutú mládež na päť rokov. Pre žiakov zaradených do prípravnej triedy konzervatória pre zrakovo postihnutú mládež sa štúdium predlžuje na šesť rokov.

(3) Príprava v učebných a študijných odboroch zavedených vyhláškami Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 90/1978 Zb. a č. 25/1980 Zb., ktorými sa mení a dopĺňa vyhláška č. 11/1971 Zb. o učebných odboroch a o organizácii výchovy učňov a vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 103/1979 Zb. o nomenklatúrach študijných odborov na stredných odborných učilištiach, gymnáziách, stredných odborných školách, konzervatóriách, stredných školách pre pracujúcich, odborných školách a na stredných školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, o sústave učebných odborov na stredných odborných učilištiach a o štúdiu na nich sa v dvojročných a trojročných učebných odboroch v odborných učilištiach pre zmyslovo postihnutú mládež a v stredných odborných učilištiach pre zmyslovo postihnutú mládež predlžuje o šesť mesiacov; vo štvorročných študijných odboroch v stredných odborných učilištiach pre zmyslovo postihnutú mládež sa táto príprava predlžuje o jeden rok. Predĺženie prípravy sa započítava do prípravného obdobia.

(4) Do stredných škôl pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť môžu byť prijatí žiaci po úspešnom skončení posledného ročníka základnej školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť alebo žiaci posledného ročníka základnej školy alebo základnej deväťročnej školy, u ktorých došlo k podstatnému zhoršeniu chyby v poslednom ročníku základnej školy alebo

základnej deväťročnej školy. Uchádzač o prijatie do odborného učilišťa alebo stredného odborného učilišťa pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť musí preukázať vyjadrením príslušného lekára zdravotnú spôsobilosť na vykonávanie zvoleného robotníckeho povolania; zaradenie uchádzača, ktorý je občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou, musí byť v súlade s odporúčaním posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia príslušného okresného národného výboru.

(5) Osobitné odborné učilišťa, odborné učilišťa a stredné odborné učilišťa pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť organizujú pre svojich učňov povinnú prázdninovú výrobnú prax v dĺžke dvadsať pracovných dní.

(6) V odborných učilištiach určených pre zmyslovo alebo telesne postihnutú mládež možno zriadiť oddelenie pre mentálne postihnutých žiakov (oddelenie pre žiakov s viacerými chybami).

§ 13

Úprava vyučovania

Pri úprave vyučovania postupujú základné školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, osobitné školy a pomocné školy podľa predpisov platných pre základné školy⁹⁾ s týmito odchýlkami:

- a) skupina pre vyučovanie nepovinného predmetu sa môže zriadiť, ak sa do nej prihlási aspoň päť žiakov;
- b) oddelenie telesnej výchovy oslabených sa zriadi pri počte aspoň päť žiakov; najvyšší počet žiakov v oddelení je osem. Ak sa počet žiakov zníži pod päť, oddelenie sa zruší;
- c) doučovacie skupiny, vyrovnávacie triedy a špecializované triedy sa nezriaďujú.

§ 14

Starostlivosť o zdravie a bezpečnosť žiakov

V starostlivosti o zdravie a bezpečnosť žiakov základných škôl pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, osobitných škôl a pomocných škôl postupujú školy podľa predpisov platných pre základné školy⁹⁾ s týmito odchýlkami:

- a) v jednej skupine žiakov pri kúpaní je najviac 5 žiakov,
- b) lyžiarsky výcvik robí 1 inštruktor najviac s 10 žiakmi.

§ 15

Záverečné ustanovenie

Pokiaľ táto vyhláška neustanovuje inak, vzťahujú sa na základné školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, na osobitnú školu a na pomocnú školu predpisy platné pre ostatné základné školy, na stredné školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť sa vzťahujú predpisy platné pre ostatné stredné školy príslušných druhov.

§ 16

Účinnosť

(1) Opatrenia vykonané začínajúc 1. septembrom 1978, pokiaľ sú v súlade s touto vyhláškou, považujú sa za vykonané podľa tejto vyhlášky.

(2) Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

Prof. Ing. Buša CSc. v. r.

- 1) § 23 ods. 2 zákona č. 63/1978 Zb. o opatreniach v sústave základných a stredných škôl.
- 2) § 14 ods. 2 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve.
- 3) § 11 ods. 1 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve.
- 4) § 42 ods. 1 zákona č. 63/1978 Zb. o opatreniach v sústave základných a stredných škôl.
- 5) § 30 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve.
- 6) Organizačné smernice z 10. júla 1972 č. 6398/1972-I/2 pre detské domovy, osobitné výchovné a diagnostické ústavy (uverejnené vo Zvestiach MŠ a MK SSR, ročník 1972, zošit 8 a registrované v čiasťke 20/1972 Zb.) v znení úpravy z 15. mája 1975 č. 4239/1975-I (uverejnená vo Zvestiach MŠ a MK SSR, ročník 1975, zošit 6 a registrovaná v čiasťke 22/1975 Zb.) a úpravy z 20. decembra 1976 č. 14 016/1976-I (uverejnená vo Zvestiach MŠ a MK SSR, ročník 1977, zošit 2 a registrovaná v čiasťke 7/1977 Zb.).
Smernice Ministerstva školstva SSR z 15. novembra 1977 č. 11 583/1977-I (uverejnené vo Vestníku vlády SSR pre národné výbory č. 3/1978).
- 7) § 22 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve.
- 8) Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 98/1978 Zb., ktorým sa predlžuje povinná školská dochádzka na niektorých školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť.
- 9) Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 126/1978 Zb. o základnej škole.

